

קונצרט לג'ינטה

ני ראייתי את ג'ינטה
 בבית משולש רזה מצליל
 בפיטרה החוטאת—
 בנורות העכו רכיל;
 פסנתרון—תהשטנע?
 עבדרי אוניס התיש.
 ותקשט הדגה
 את הצילו האריש—
 ואומר:
 נעים מאד,
 שגנה כל כך כחית
 ומיניה תיפוח
 מבטות בשויון רות—
 מרגלה עד קרקדה
 היא תומורת מרקדה;
 שגרה בפרץ צי
 מסתלסל, מרתית פז—
 בריסיה—צילו רן.
 טור שניה—קסטנטים;
 נהימת עוגב גחן
 בתזה הער רומטת.
 גזרתה—בגור קולח
 ושפתיה בוראי
 יודעות למוץ ולשכח—
 להרבות פרטים לא כדאי.
 אם כי יש עוד להזכיר
 שאפה—קונדס ועיר—
 את העיר אינו מפיר.
 ג'ין—ג'נטה, מה יפית,
 מה נחנת בערב זה.
 יש רצון לך להגיד

משוה קנה... קנה...
 יש רצון לפרם אותה,
 מסרקתה המסנרת.
 תני נא, תני לי למשכרת
 חוט של כתם — —
 היא פנתה.
 היא השקיפה ונגשה:
 — כוס קפה בבקשה?
 כן, כן, באמת,
 אני ראייתי את ג'נטה...
 הם... כי הנה.
 הן באו, הן באו:
 ארבע ילדות בתררי תריקן;
 מצד אלי צד את ראשי אמלט—
 כל קיר מסגרה ובתנה—ג'ינטה...
 אלקה האחת, השניה מצתקת,
 בשין השלישית אכן דמט דולקת,
 ג'ינטה רביעית, פחלום מסתרה,
 תניע שפתים: אתה משקר—
 אכן.
 קוסמת רטה! גמרי היפה!
 מקקה חידתי משיגים—
 במזגך בנביעי את שקוי תקפה
 רציתי מלש רמיה...
 חשקתי לקרא: אלהים אי-מזה
 גוף לשכזה העלית?
 שמך מל שפתי, בשכרון החוזה:
 ג'ינטה... ג'נטה!
 שמך רונן:—ג'ינטה...
 בפשי כבגשם זיו שותקת ובוכה;
 רעמת יומי, כמו סוסה רומטת—
 געגדה בקשט ברכה.
 רציתי האמין
 שפיו, קה, פה יפיו מערומה.
 ורודה היית
 על לוכן מדינים,
 שגדך פכה כשכרירי פרוים.
 ג'ינטה, ג'ינטה,
 נשיכתך לואטת.
 עוד נצת שך על שפתותי תחול—
 עכן במאכרת זרע מתענות;
 גזרתך תנוע כגבעול...
 פזאת, ילדה שלי,
 פזאת אותך איתי.
 עת שפמון צהוב ישחיל
 טורי פגם באדר ציר—
 אלי יומץ ספור אויר,
 מסבס אונים:
 לאיש ואיש צפור כתלה
 זה ידעו ורעו—כל.
 זה ימצאנה כממת כלילה
 ורעו יצמיא חיים אל אל—
 אכל—אחד בקע עד חם
 אחד—נרד ללא מרגע,
 כפות תלום
 וארור אלה:
 הוא לפת בשכי אורע
 נץ אדם.
 פשטו, נבקו ציזות רקיע;
 שכיילים גהרו אל אינהם

תכין אדם זקק:—הופיעי!
והטוף פשר תרומם—
ובלא האות
הנז הקדים עין
וידעה פלחב מספר—
הנה!...
ארור הולשית איסות ידים
אל צפור כתפה
שסועת צואר.
על מפקטך את חרתי
הזהובים אשליך.
רציתי רבך אל מנצליך—
תדורה שלי.
אף רציתי קרא לך: באי.
כל עוד אופק לא שטם.

על כפי, סמקרת ראי,
רור בחלי שותתת רם.
הספיתי לי ג'נט... תקשיכי לי עכשיו:
הכל, הכל נמוג, כמו חזון אפרי;
פסנתר הסער גם, שקטו תפי העב,
אני נושא גרף אנדנטה סתפצל.
הספיתי לי ג'נט... דברי כל בך סתוק:
השקש מלבינה והאוויר חמים;
באי עפרי אלי שדה רחוק,
אל אדמה הרה לאלף תאומים.
כמו מיתר מכריק דרפני תפום.
איננות ישפילו זקנים טובים;
אחוזי כפות נתרד ונשתומם—
צמד תינוקות באגדת קשפים.

ערון גוף יקדש ברוח אביבית
מלמלים וזלפו פז לא-יואוכן...
עלי קן שפתיה הענג-מרעיד
יגונן השחוק-צפור נפלאות גון.
אף אני אדחש: הביטי גא ידלונת,
הטלם בריחו עמנו לא הפיר;
לכבי-עולל דוהר נטול פתנת,
ועיניך לו כמו אנמי אופיר.
אז ארתיע הנה: אפא אדסה—
ג'נטה ואני אחינו עד הלום;
ג'נטה ואני אל ברפתך נצטא,
אנחנו תפצים להולר היום.

ר' ב.

לה ערכת המשבר בספרות

המשורר העברי פותח את ועידת הסופרים העברים ת. נ. בתל-אביב. הוא מספיד את הנפטרים ונדמה שהוא מספיד גם את החיים. הוא מספר מעשיה מימי המלחמה על סחר-מכר בנרות ללא-סתילות, הנמשל: תחיה מדינית בלי ספר עברי. הוא מדבר על המשבר בספרות העברית. וכדברו נדמה, כי משבר זה הוא כלו חזיון יהודי וכי יחידים אשמים בו. אשמים המיצנטים שאינם. אשמים המנהיגים של המחנה הציוני. הם אטמו אונם משמוע. לבכם לא יבין. לו הבינו והיה המצב אחר לגמרי.

ביאליק יוצא אל הגולה. בבזיל הוא שר: "ראיתכם שוב בקוצר ידכם". הוא עובר מדינות שונות. בכמה מהן הוא רואה חרבנן של קהלות ישראל. "אל מי תדברו וחמשת חושיהם ניטלו מהם". עד כי יגווע. גביר כי ירד מנכסיו ללא תקוה כי עוד ישוב למעמדו הראשון. מתים המתהלכים כצללי חיים. "אלו ידעתי כי שדות היאגודה" עוטרם בר—כי עתה ברכתם".

זועה בלב המשורר חוזה בכל אשר יפנה. הנה תמונה: יאמרו עליו, על רבי לייב שרה'ס, שהיה בא לשווקים ולירידים, שוכר חנות ריקה ועומד בטתח חנותו. וכל מי שבא לחנותו היה מתיר את כפתורי קפוטתו. ואומר לו: ראה בתכריכך, שמת אתה—אף אני לא באתי אליכם אלא בתפקידו של רבי לייב שרה'ס...

המשוררת הנל. המדובר הוא על יצירת מדירצאי אירופית, המדובר הוא על יצירת ארצות הברית של אירופא. והיא, המשוררת הרומינית הצעירה היליני ויקריסקו, מדברת על הנושא הזה מנקודת המבט של הספרות והאמנות של העמים הקטנים. היא מפקקת את האחר

הזה הוא לטובתן של אילו. היא אומרת בין השאר: "עדיין ישנה האפשרות לעמים קטנים לפתח את אמנותם וספרותם. אלא שאחדים מהם כבר הרגישו במשבר של הספר הלאומי. מרבים לתרגם מן הספרויות הגדולות וצלן מכביד על היצירה המקומית. ומה אם הגבולות יסושטשו עוד יותר? לספרות צעירה אפילו אם היא בעלת חסיבה מיוחדת קשה לעמוד בקשרי המלחמה עם האימפריאליזם המסורתי של הספרויות הגדולות. בעולם הכלכלי דואגים להגין על החלשים. אך מה אפשר לעשות בעולם הרוח? יש כאן פרובלימה חמורה. אך אם לא תבוא הגנה או תתחיל ההגירה של הסופרים האלה משפותיהם הם אל השפה הכובשת. בהתקרבות העמים זה אל זה יקרכו גם את מיתתם הרוחנית. כבר נעלמה התלבושת הלאומית. העירוני שווה הוא בכל מקום. הספרות גלוית למהלך זה. נגזות אמנות-העם וספרות-העם. קרוב היום שגם הרועה בהרים יטמין את מקטרתו מעשה-ידי וישכח את שירותיו. קרוב היום ואנו כלנו נתהלך בתוגה בבתי-המוזיאון ונסתכל בשוירים האחרונים של החיים האמנותיים העצמיים של העמים האלה.

כאלה וכאלה דברה המשוררת הצעירה. היא ראתה את השאלה מחוץ לגבולות עם אחד, היא ראתה את הגורל הסטוסי של הלאומים הקטנים. בליבך, עיר מולדתם של האחים מן, עמדה המספרת ביום 3 בספטמבר שנה זו המספרת הישישה אינולדה קורץ ודברה בחרדה על גורל הספרות בהווה:

"האמנם חל הספק בערך הספרות, בערך ההשפעה ההדדית שבין הכתב והחיים, היתכן כי יחול ספק כזה? אי אפשר לי לצירר לעצמנו את מצבו של איש-המערב, אם יוקח ממנו פתאום עולם הכתב, אם יעזבו אותנו כל ידידינו.